

تأثیر تنظیم کننده‌های رشد گیاهی بر روی کالوس‌زایی ریز نمونه برگ گیاه گل گاو زبان ایرانی (*Echium amoenum*)

فاطمه سنائی^۱، سید کمال کاظمی تبار^۲، ویدا چالوی^۳

۱- دانشجوی کارشناسی ارشد بیوتکنولوژی کشاورزی، دانشگاه علوم کشاورزی و منابع طبیعی ساری

۲- دانشیار گروه اصلاح نباتات و بیوتکنولوژی، دانشگاه علوم کشاورزی و منابع طبیعی ساری

۳- دانشیار گروه علوم و مهندسی باغبانی، دانشگاه علوم کشاورزی و منابع طبیعی ساری

چکیده

گیاه گاو زبان ایرانی *Echium amoenum* یکی از گیاهان دارویی معروف می‌باشد که از گذشته‌های دور در طب سنتی موارد استفاده فراوان داشته است. در این مطالعه اثر برخی هورمون‌های سیتوکینینی مثل کینتین (Kin) و بنزین آدنین (BA) و اکسینی مثل 2,4-D - دی کلروفنوکی استیک اسید (2,4-D) با غلظت‌های مختلف بر روی ریزنمونه برگ گیاه گاو زبان ایرانی در قالب طرح کاملاً تصادفی با سه تکرار مورد بررسی قرار گرفت. بررسی‌ها نشان داد از لحاظ وزن کالوس بیشترین مقدار مربوط به غلظت 2,4-D (۱ میلی گرم در لیتر) با وزن ۱/۲۹ گرم و قطر کالوس بیشترین مقدار مربوط به غلظت 2,4-D (۲ میلی گرم در لیتر) با قطر ۱/۴۷ سانتیمتر بود. ترکیب هورمونی BA (۰/۵ میلی گرم در لیتر) و 2,4-D (۱ میلی گرم در لیتر) کالوس به وزن ۱/۱۲ گرم و به قطر ۱/۲۶ سانتیمتر داشتند. در تمام غلظت‌های مختلف اکسین کالزایی انجام شد. **واژگان کلیدی:** کشت بافت، تنظیم کننده‌های رشد گیاهی، گل گاو زبان ایرانی